

To lubię - zabawy dydaktyczne

Zainteresowanie, z jakim przedszkolaki bawią się (nie zdając sobie sprawy, że jednocześnie się uczą), zachęca mnie do poszukiwania nowych pomysłów zabaw. Ich tematyka dotyczy wszystkiego, co interesuje dzieci.

■ Jadwiga Raszka

Propozycje zabaw staram się często wzbogacić wierszem lub piosenką związaną tematycznie z treścią zabawy. Czasem także poszerzam je o pomysły pracy twórczej – takie zabawy mogą stanowić podstawę do przygotowania zajęć dla całej grupy.

Własnoręcznie wykonuję bardzo wiele pomocy dydaktycznych wykorzystywanych w zabawach, czasem w przygotowaniach pomagają również dzieci. Zwiększa to jeszcze atrakcyjność tej formy pracy i systematycznie mobilizuje do dalszych wysiłków.

Myślę, że stosowanie różnych rozrywek umysłowych, takich jak: zabawy dydaktyczne, rebusy, krzyżówki, zagadki wpływa znacząco na rozwój intelektualny dzieci. Sprzyja także lepszemu przygotowaniu przyszłych uczniów do podjęcia nauki w szkole, bowiem nauka przez zabawę może okazać się przyjemna, ciekawa, pobudzająca wyobraźnię dzieci i zachęcająca je do samodzielnego tworzenia. Ponadto daje szansę kształcenia i wychowania ludzi inteligentnych, otwartych i kreatywnych.

Proponuję kilka zabaw dydaktycznych o tematyce wielkanocnej.

Pisanki i lusterka

Cele: ćwiczenie spostrzegawczości wzrokowej – wyszukiwanie tych samych wzorów, zapoznanie z wierszem Doroty Gellner *Wydmuszki*, doskonalenie sprawności manualnej – wykonywanie ćwiczeń literopodobnych.

Pomoce: sylwety jajek ozdobionych wzorami literopodobnymi i literami oraz sylwety lusterek z odbiciem tych wzorów, wydmuszki, flamastry.

Przebieg zajęć

- Nawiązanie do tematyki świątecznej – tradycji związanej z wykonywaniem ozdobnych pisanek; wypowiedzi dzieci na temat znanych im sposobów ozdabiania jajek (malowanie, naklejanie, wydrapywanie wzorów itp.).
- Słuchanie wiersza Doroty Gellner *Wydmuszki*

*Przed owalnym lustrem
tłoczą się wydmuszki
przymierzają przed nim
pisankowe ciuszki.
(...)*

*Gdy tyle kolorów
w lustrze się odbiło,
to w końcu się lustro
w pisanekę zmieniło.*

- Przypięcie na tablicy sylwet kolorowych pisanek, ozdobionych rysunkami literopodobnymi i literami. Rozpoznawanie znanych dzieciom liter.
- Kompletowanie pisanek i lusterek odbijających ten sam wzór – przeliczanie ilości prawidłowo dobranych par.
- Praca przy stolikach – rysowanie flamastrami ozdób na wydmuszkach. Zastosowanie elementów ćwiczeń graficznych i literopodobnych. Zwrócenie uwagi na ostrożne obchodzenie się z wydmuszkami. Dekorowanie świątecznego kącika wykonanymi pracami.

Świąteczne prace

Cele: utrwalenie umiejętności czytania prostych zdań, kształcenie logicznego myślenia – prawidłowe uzupełnianie wyrazów w zdaniach.

Pomoce: 4 zdania – każde napisane w innym kolorze – do każdego zestaw 3 wyrazów do uzupełnienia zdań.

Przebieg zajęć

- Wypowiedzi dzieci na temat świątecznych przygotowań, prac domowych, ich udziału w świątecznej „krzątaniu”.
- Odslonięcie na tablicy i odczytanie zdania napisanego niebieskim kolorem – Mama upiekła... – uzupełnienie zdania właściwym wyrazem, związanym tematycznie z przygotowaniami do świąt.

Mama upiekła.....
bułki
tort
baranka

Tomek maluje.....
domek
pisaneki
psa

Dorota układa w wazonie.....
bazie
kolorowe listki
patyki

Dookoła zapachniała.....
zima
wiosna
lato

Pisanki-skakanki

Cele: ćwiczenie spostrzegawczości wzrokowej – właściwe dopasowywanie połówek jajka, prawidłowe rozpoznawanie cyfr, sprawne przeliczanie liczby liter w wyrazach – odczytanie napisów. Słuchanie wiersza Stanisława Aleksandraka *Pisanki* – utrwalanie liczebników porządkowych (1-10).

Pomoce: sylwety jajek rozciętych na dwie części – na jednej napisana cyfra, na drugiej wyraz. Kartki, kredki ołówkowe lub flamastry, zestaw cyfr, klej.

Przebieg zajęć

- Słuchanie wiersza Stanisława Aleksandraka *Pisanki*.

*Pierwsza ma kreski,
druga – kółka złote,
trzecia – drobne kwiaty,
czwarta – dużo kropek,
piąta – srebrne gwiazdki,
szósta – znów zygzaki,
siódma – barwne kwiaty jak astry lub maki,
ósma – wąskie kwiaty z zieloniutkich listków,
dziewiąta – największa – ma już prawie
wszystko:*

*i kropki, i zygzaki, i pasczków wiele,
i czerwień, i złoto, i błękit, i zielen,
i piękne gwiazdy na jajku ktoś posiał,
dumne były z niego Hania i Małgosia...*

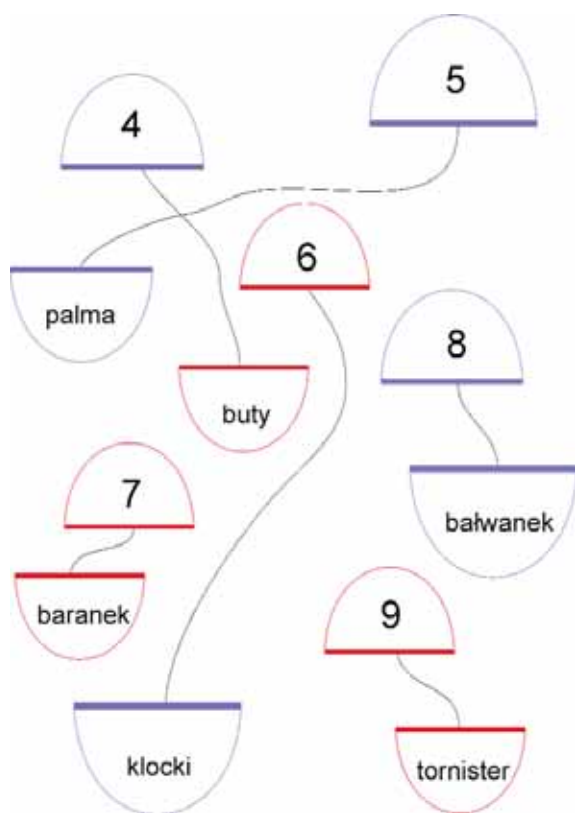
- Wypowiedzi dzieci na temat wyglądu pisanek. Prawidłowe posługiwanie się liczebnikami porządkowymi.
- Oglądanie połówek jajek przypiętych na tablicy – rozpoznawanie i nazywanie znanych cyfr, odczytywanie wyrazów.

- Łączenie połówek w całość – cyfra musi odpowiadać ilości liter w wyrazie.
- Wyszukiwanie jajek związanych tematycznie ze świętami, np. „palma”, „baranek”.
- Praca przy stolikach – rysowanie pisanek ilustrujących treść wiersza, np. pisanka z zygzakami – naklejenie cyfry „6” lub pisanka ozdobiona kropkami – naklejenie cyfry „4” itp.

Literowe pisanki

Cele: utrwalenie poznanych liter – rozpoznawanie i nazywanie, wyszukiwanie na pisance takich samych liter.

Pomoce: kartki z narysowanymi konturami jajek – na każdym napisane różne litery, w tym dwie jednakowe, alfabet magnetyczny.

Przebieg zajęć

- Rozmowa nawiązująca do tematyki zbliżających się świąt – odwołanie się do wiedzy i doświadczeń dzieci.
- Oglądanie przygotowanych przez nauczycielkę kartek z rysunkami jajek ozdobionych literami. Wyszukiwanie na poszczególnych pisankach dwóch jednakowych liter, a następnie takiej samej litery z alfabetu magnetycznego – utworzenie i odczytanie napisu: BRAWO (dla dzieci umiejących dobrze czytać może to być wyraz trudniejszy, np. DOSKONALE lub WSPANIALE).

Pisankowe napisy

Cele: sprawne czytanie sylabami, wyszukiwanie wyrazów rozpoczynających się taką samą sylabą, np. pa-ra-sol, pa-ra-pet, pa-ra-wan lub ko-ra-le, ko-kar-da, ko-mi-nek itp.

Pomoce: duże sylwety jajek (każda w innym kolorze) rozciętych na trzy części – na każdej zapisana sylaba. Kartki, kredki, flamastry.

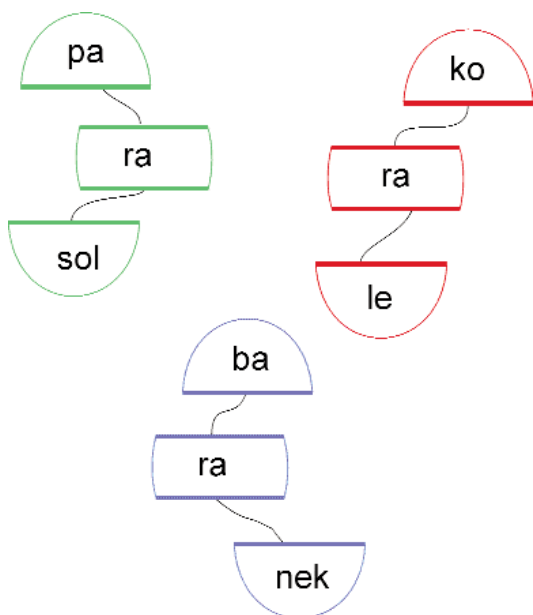
Przebieg zajęć

- Wprowadzenie do tematu zabawy – śpiewanie piosenki *Pisanki, pisanki, jajka malowane*.
- Odsłonięcie tablicy z przypiętymi w rozsypane „fragmentami” pisanek, łączenie ich ze sobą (według tego samego koloru) – odczytywanie sylab i całych wyrazów. Jeśli grupa dobrze radzi sobie z czytaniem, można wprowadzić utrudnienie i przygotować po kilka pisanek w tym samym kolorze.

Pisankowa gra

Cele: sprawne przeliczanie oczek na kostce, utrwalenie cyfr (1-6), rozumienie zasad rywalizacji w grze (wygrywanie, przegrywanie), dostarczanie dzieciom radości ze wspólnej zabawy.

Pomoce: 4 zestawy po 6 pisanek – na każdej napisana cyfra (od 1 do 6) – na dwóch pisankach w każdym zestawie narysowane serduszko (pisanki o większej wartości punktowej), duża kostka.

Przebieg zajęć

- Odslonięcie tablicy z przypiętymi pisanekami – 4 szeregi – jajka ułożone według kolejnych cyfr.
 - Zapoznanie z zasadami gry – omówienie ich przez nauczycielkę:
 - każda pisanek z zapisaną na niej cyfrą ma wartość 1 pkt.,
 - pisanek ozdobiona dodatkowo serduszkami podnosi swoją wartość do 2 punktów.
- Zwycięży zespół (drużyna), która zdobędzie więcej punktów. W grze może uczestniczyć od 2 do 4 zespołów.

- Dobieranie się w zespoły – według wyboru dzieci, ale z zachowaniem podobnej liczby osób w poszczególnych grupach (w grze bierze udział każde dziecko).
- Grę rozpoczyna dowolne dziecko z pierwszego zespołu – rzuca kostką, przelicza ilość wyrzuconych oczek, np. „4” i zdejmuje pisanek z taką cyfrą z pierwszego szeregu (zdobyło 1 pkt.), następnie rzuca kolega z drugiego zespołu – jeśli wyrzuci np. 2 oczka, zabiera pisanek z pierwszego szeregu (1 pkt.), ale jeśli również wyrzuciło 4 oczka, a pisanek z cyfrą „4” nie ma już w pierwszym szeregu, wówczas bierze ją z następnego – w drugim szeregu jajko z cyfrą „4” ozdobione jest serduszkami, więc jego wartość wzrasta do 2. punktów.

Dalej rzuca kolejny zawodnik z zespołu pierwszego i następny z drugiego (jeśli grają tylko 2 zespoły). Gra kończy się po zebraniu wszystkich pisanek. Nauczycielka pomaga poszczególnym zespołom przeliczyć punkty. Drużynę, która zdobyła najwięcej punktów, można nagrodzić gromkimi brawami lub słodyczami itp.

Jeśli gra przebiega sprawnie, warto ją powtórzyć, dając szansę na wygranie innym zespołom. □

JADWIGA RASZKA
nauczycielka Przedszkola nr 33 w Bielsku-Białej